

„Bibliotekar — A Könyvtáros“

Az Országos Széchényi Könyvtár és a Magyar-Szovjet Társaság Könyvtártudományi Szakosztálya ezzel a címmel — *Varjas Béla* elnöklésével, — megbeszélést tartott, amelyen *Sebestyén Géza* ismertette és jellemezte a Bibliotekar első magyarra fordított számát. Előadásában kiemelte, hogy a folyóiratnak ez az egyetlen száma is tükrözi a szovjet könyvtárügy nagy átalakulását. Megvalósult Lenin nagy célkitűzése, amely szerint a nyilvános könyvtáraknak az a hivatása, hogy a nép minél szélesebb rétegeivel ismertessék meg a könyveket és minden könyvet eljuttassanak a legtávolabbi területekre is. A könyvtár-munka jellegében változott meg. A szovjet

könyvtárosok megvalósították a lenini elveket: a műveltség terjesztését a nép körében, a könyvtár politikai és népszerű feladatát. A hozzászólók közül *Waldapfel Eszter* a 60.000 példányban megjelenő Bibliotekar szerkesztését és kiterjedt levelezését ismertette. *Haraszthy Gyula* a tizedes osztályozás kérdésével, *Hegedűs Magda* a műszaki könyvtárak és a Bibliotekar viszonyával foglalkozott, *Köhalmi Béla* pedig hangsúlyozta, hogy könyvtárügyünk megújulásához mindent a Bibliotekartól és a szovjet könyvtárügyi rendeletről tanultunk. A hozzászólóknak — akik közt *Erdélyi Béla* tiszánánai könyvtáros saját módszereiről beszélt — az előadó választott.

A Szovjetunió műszaki segítése egy könyvkiállítás tükrében

Az Országos Műszaki Könyvtár és az Allami Könyvterjesztő Vállalat a Szovjet Könyv Ünnepi Hete alkalmából »A szovjet műszaki irodalom segítése a magyar iparnak« címmel könyvkiállítást rendezett a Sztálin-út 45. szám alatti kultúrteremben. A kiállítás világosan és könnyen áttekinthető módon szemlélteti a szovjet műszaki irodalom hatalmas segítségét három- és ötéves tervünk teljesítésében.

A mult rendszer a tőkés érdekeknek megfelelően, nem kívánta a munkás műszaki ismereteinek fejlesztését, tehát a csekélyszámú szakkiadvány kiváltságosak számára készült. 1938-ban mindössze 80 műszaki és 10 szakfolyóirat jelent meg hazánkban, 1952-ben viszont 1000 műszaki könyv és 80 folyóirat, illetve tabló-grafikon látott napvilágot. Az Országos Műszaki Könyvtár elődje, a Technológiai Könyvtár is csak a felszabadulás után fejlődhetett olyan intézménnyé, amely a multévi minisztertanácsi határozatban megjelölt új feladatát — a tömegkönyvtárak módszeres segítségét a műszaki irodalom népszerűsítésében — be tudja tölteni. Egyetlen pillantás az idevonatkozó tárlóra és táblázatra, meggyőz a könyvtár és a műszaki könyvek nagylendületű kiadásának fejlődéséről. Míg a multban 14 év alatt 5605, jórészt elavult ajándékpéldánnyal gyarapodott csak a műszaki könyvtár könyvtálmánya, 1952-ben, egyetlen évben, 13.400 kötettel gazdagodott.

A nagy Sztálin klasszikus művei egész vitrint töltenek meg a két hosszú sor tárlóban kiállított orosz nyelvű és fordított szovjet könyvek élén. A táblák ábrái és számadatai ugyancsak bizonyítják Rákosi elvtárs kijelentését: »Továbbfejlődésünk minden lépcsőfokán a Szovjetunió segítése

tette lehetővé, hogy a nehézségeken úrrá legyünk.« A tárlók fölött a számadatok és magyarázatok feltűntetik, hogy a szovjet művek iparunk különböző ágainak fejlődésében, tervünk teljesítésében milyen elméleti és gyakorlati segítséget adtak. A Nehézipari Kiadó oroszról fordított hatalmas kiadványai tanúskodnak arról, hogy egyre inkább hozzáférhetővé és felhasználhatóvá tesszük »a tapasztalatoknak azt a tárházát, amely a szovjet szakirodalomban van lefektetve«. (Rákosi Mátyás.) Kár azonban, hogy az eredeti szovjet kiadványokon a szerző nevén és a köncímen kívül magyar nyelven nem tüntették fel egy-két sorban a mű tartalmát.

Néhány vitrin újításokon szemlélteti a szovjet szakirodalom segítségét. *Kecskés Pál* mérnök évi 5 millió forintot megtakarító újításának modellje mellett látjuk *Makovszkij* »*Alagutak*« című művét, mely újításának kidolgozásában segítette, *Páll Árpád* öntési újításának modellje mellé kiállították *Sesztopal*: »*A szerszámgyártás öntvényei*« című munkáját. *Surányi Endrét* gépkocsibenzin-megtakarító készülékének újításában *Csudarov* és *Orlin* könyvei segítettek.

Az Országos Műszaki Könyvtár egy- másután bocsátja ki ajánló bibliográfiáit, hogy — mint a kiállításnak márciusi száma munkban képen is bemutatott egyik tablója szemlélteti — a dolgozók széles tömegeivel ismertesse meg az élenjáró műszaki szovjet irodalmat. E könyvkiállítás is mozgósító erővel figyelmezteti dolgozóinkat, hogy szaktudásuk megszerzésére hol lehetnek forrásokra és módokra, amelyek feladatuk megoldásában segítségükre vannak.